

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredni podaji in
prazniki).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 76. — Štev. 76.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 1, 1940—PONEDELJEK, 1. APRILA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

ODMEVI NEMŠKEGA RAZKRITJA

Objavljene listine so bile ponarejene

ANGERS, Francija, 1. aprila. — Poljski uradni krogi zatrjujejo, da so bile poljske diplomatske listine, ki so bile objavljene v nemški Beli knjigi ponarejene. Vse važne diplomatske listine so bile že prvi teden vojne odstranjene iz Varšave, prepisi pa so bili sežgani. Nemci so mogli v vnanjem uradu v Varšavi najti samo manj važne listine, nikakor pa ne najvažnejših listin, ki so vsebovale poročila poljskih poslanikov. Nemci so sicer našli nekaj listin, toda propagandni minister dr. Josip Goebbels jih je dopolnil po svoje in vsako more takoj izprevideti, da je besedilo sestavil Goebbels, ne pa kak poljski poslanik.

URADNI WASHINGTON ZANIKUJE VERJETNOST NEMŠKIH OBDOLŽITEV

Uradni Washington je v popolnem molku glede poročila iz Berlina, da bo nemška vlada poleg Bele knjige objavila še nadaljne diplomatske listine, ki bodo dokazale, da je poslanik William C. Bullitt, ko je bil v Washingtonu, objubil poljskemu poslaniku grofu Potockemu ameriško vojaško pomoč zaveznikom.

Resničnost objavljenih listin so odločno zanikali predsednik Roosevelt, državni tajnik Cordell Hull, poslanik Bullitt in poljski poslanik grof Potocki.

DRŽAVNI DEPARTMENT ZBIRA PODATKE O EVROPSKI VOJNI

WASHINGTON, D. C., 1. aprila. — Državni department pripravlja popolno poročilo o nemški propagandi, kolikor zadene Združene države. Od kar se je pričela evropska vojna, državni department skrbno hrani vse podatke in poročila o dogodkih v Evropi.

Zlasti zbira državni department vse podatke o vseh nemških poskusih razdvojiti ameriško mnenje. Vse te podatke sedaj zbirajo za morebitno objavo.

POSLANEC FISH BO ZAHTEVAL POSTOPANJE PROTI PREDSEDNIKU

Republikanski poslanec iz države New York Hamilton Fish, ki je član vnanjega odbora v poslanski zbornici, je rekel, da bo v zbornici stavil predlog, da se prične postopanje proti predsedniku Rooseveltu in poslaniku Bullittu. Glede tega je rekel Fish: "Ako so obdolžbe resnične, tedaj predstavljajo izdajalski čin. Ako je predsednik prevzel kake tajne obveznosti s tujimi vlada, vsled česar bi bili mi zapleteni v vojno, tedaj se mora uvesti postopanje za njegovo odstavitev. Zavehal bom popolno preiskavo glede Bullittovih izjav."

Onstran morja...

ZRAČNI BOJI NA ZAPADNI FRONTI

BERLIN, Nemčija, 1. aprila. — Uradno je bilo naznanjeno, da je bilo v značilnih bojih nad zapadno fronto, v katerih je bilo vdeleženih 36 francoskih zasledovalnih in 25 nemških Messerschmittovih aeroplanov, izstreljenih 7 francoskih aeroplanov. Nekateri aeroplani so se vneli, predno so treščili na tla. Nekateri francoski piloti so se rešili s padali.

ŠPANSKI PROSTOVOLJCI V FRANCJI

PARIZ, Francija, 29. marca. — Vojaške oblasti so izdale poročilo, da je vstopilo približno 6000 Špancev v Francosko tujo legijo, ki so se v civilni vojni v Španiji borili na republikanski oziroma na vladni strani, in so sedaj pri volji bojevati se za Francijo.

RUSKI POSLANIK ZAPUSTIL FRANCJO

PARIZ, Francija, 30. marca. — Jakob Suritz, sovjetski poslanik, ki je bil odpoklican v Moskvo na zahtevo francoske vlade, ker se je čutila užaljena zaradi izjav, ki jo je poslanik naslovil na Josef Stalina, je zapustil Francijo čez noč.

Na kolodvoru ni nobenih vladnih zastopnikov, da bi se poslovil od njega.

Roosevelt je potreben delavstvu

Znani delavski voditelj se zavzema za a Rooseveltov tretji termin. — "Dežela ga potrebuje!" — pravi Tobin.

INDIANAPOLIS, Ind., 31. marca. — Daniel J. Tobin, predsednik AFL unija razvalcev, je včeraj povsem jasno in razločno povedal, da je za tretji termin predsednika F. D. Roosevelta.

V uradnem glasilu organizacije je objavil s svojim podpisom članek, v katerem priporoča ponovno izvolitev predsednika Roosevelta.

— Delavstvo ga mora brez pogoja podpirati, — pravi, kajti delavstvo nima nikogar drugega, od katerega bi se moglo nadati take zaščite in take

ga uvaževanja, kot baš od predsednika Roosevelta.

— Ali ga dežela potrebuje? Moj odgovor je: Da, potrebuje ga! Še nikdar v vsej naši zgodovini ni dežela bolj potrebovala takega moža kot je Roosevelt. To je nevaren čas, in za Roosevelta ni nobenega nadomestila.

Daniel J. Tobin je podpredsednik Ameriške delavske federacije ter član odbora, čigar cilj je doseči soglasje med obema konkurenčnima organizacijama. Unija razvalcev je številčno ena najmočnejših unij Delavske federacije.

Delavski urad

Najnovejši član NLRB priporoča uradnike z t. pravnimi zmoglostmi. — Urad ima premalo denarnih sredstev.

WASHINGTON, D. C., 31. marca. — Dr. William M. Leiserson, najnovejši član Delavskega urada (National Labor Relations Board) je izjavil včeraj, da je v upravi preveč advokatov ter premalo uradnikov, izvedencev v gospodarskih in delavskih zadevah.

Leiserson, ki le redkokdaj soglaša s svojima dvema tovarišema, s katerima vodi Delavski urad, je svoje predloge pisмено sporočil demokratičnemu kongresniku Murdocku iz Utah in Healyju iz Massachusetts. Ta dva kongresnika se ne strinjata s priporočili posebnega zborničnega odbora, ki je preiskal poslovanje Delavskega urada.

Leiserson je odločno protitemu, da bi vlada odtegnila uradu potreben denar in ne sme pod nobenim pogojem prikrajšati sklada, namenjenega za

raziskavo gospodarskih razmer. Poslanska zbornica je že odtegnila Delavskemu uradu \$248.000, kar po Leisersonovem mnenju nikakor ni bilo pravilno.

Zbornični odbor za delavske zadeve se vedno proučuje predlagane amandmante k Wagnerjevi postavi. Dosti predlogov je že zavrnil in kakor kaže, bo obveljal edino le predlog, naj bo v izvršnem odboru pet članov namesto sedanjih treh.

SV. PISMO NA KITAJSKEM

ŠANGHAI, Kitajska, 28. marca. — Tukaj je bilo poročeno, da so ameriški in angleški misijonarji razdelili med Kitajce preko 4 milijone iztisov sv. Pisma.

Ljudsko štetje

Jutri, 2. aprila se prične po vseh Združenih državah ljudsko štetje ali census. Prvo ljudsko štetje v Ameriki je bilo pred 150 leti in se je nato vršilo vsakih 10 let. Vladni popisovalec se bo zglasil pri vsakem nad 18 let starem, ne glede na to, ali je državljan, ali ni, in mu bo stavil več vprašanj.

Ljudsko štetje nima samo namena dognati natančnega števila prebivalcev Združenih držav, temveč tudi dohodke in vire ameriškega naroda. Vsakdo je dolžan odgovoriti na vprašanja, ki mu jih bo stavil popisovalec. Nikomur se ni treba bati, da bi na podlagi odgovorov mogel trpeti kako škodo, zlasti, kar se tiče zaslužka in dohodkov. Odgovori bodo ostali tajni v cenzusovem uradu v Washingtonu in vsem popisovalcem je strogo zabičano, da tajnosti odgovorov nikomur ne zaupajo. Vlada hoče poleg števila prebivalcev dognati tudi njih zaslužek in splošno gospodarsko stanje dežele, zato bo stavljenih toliko vprašanj.

Nemčija želi dobiti več zalog iz balkanskih držav

POGAJANJE SE BO VRŠILO V BUDIMPEŠTI. — ZASTOPNIKI JUGOSLAVIJE IN ITALIJE BODO NAVZOČI. — POROČILO O DARDANELAH ZANIKANO

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 1. aprila. — Nemški poljedelški minister Richard Walter Darre, bo jutri prišel v Budimpešto, in se bo pogajal z jugoslovanskim, madžarskim in italijanskim poljedeljskim ministrom za dobavo večje množine živeža, petroleja in sirovin iz jugovzhodne Evrope.

Četudi je Darre prišel v Budimpešto v prvi vrsti na poljedelsko razstavo, vendar je njegov namen zagotoviti Nemčiji dovolj raznega blaga, ker bodo zavezniki poostreli blokado Nemčije.

Zavezniki bodo v kratkem pričeli diplomatsko in gospodarsko ofenzivo v jugovzhodni Evropi in da se Nemčija na to pripravi, želi doseči, da bo stalno prihajal živež iz Madžarske in Jugoslavije.

Anglija je poklicala svoje poslanike v balkanskih državah v London, in vrhovni poveljnik zavezniške armade na bližnjem Vzhodu, general Maxime Weygand se muči v Parizu.

Nemčija skuša naglo skleniti pogodbe z balkanskimi državami za dobavo raznih potrebščin, ker je Turčija dovolila zavezniškim bojnim ladjam prehod skozi Dardanele, da zablokirajo Črno morje. (Turčija in tudi Anglija ste zanikali to vest.) Taka blokada bi odrezala skoro ves dovoz petroleja iz Rusije v Nemčijo.

STALIŠČE ANGLEŠKEGA DELAVSTVA

Delavski voditelj pravi, da 99 angleških delavcev odobrava vladno politiko. — Tisti, ki so za mir, so pod vplivom komunistov.

LONDON, Anglija, 29. marca. — Herbert Morrison, eden najvplivnejših voditeljev angleške delavske stranke, je izjavil danes, da se komaj en odstotek angleških delavcev zavzema za mir, kločim ostalih devetdeset odstotkov odobrava vladno politiko.

Morrison je socialist ter je obenem tudi član londonske občinske uprave.

Nekemu časnikarju je rekel: — Dne 13. maja se bo vršila konferenca delavske stranke v Whitsundide. Pri tisti priliki bo na programu tudi vprašanje glede stališča angleškega delavstva napram vojni. Prepričan sem, da bo delavstvo skoro soglasno izjavilo:

— Vojno je treba tako dolgo nadaljevati, da bo nemški nacijski zrušen.

Morrison je tudi omenil glasanje, ki se je nedavno vršilo med različnimi skupinami strokovnoizvajalcev in članov neodvisne delavske stranke, katera nima nobene zveze z uradno delavsko stranko. — Slišati je bilo nekaj glasov za mir, — je izjavil Morrison, — kar pa ni bilo v bistvu nič drugega kot posledica komunistične agitacije.

Morrison je svetovni vojni nasprotoval, ker jo je smatral za imperijalistično, ter v tem oziru do danes ni izpremenil svojega mnenja. Sedanja vojna je pa povsem nekaj drugega.

Po njegovem zatrdilu je delavska stranka povsem zadovoljna s Chamberlainovo vladjo, ki uzorno rešuje svojo tožavno nalogo.

POŠTA ZA JUGOSLAVIJO

Parnik Vulcania (Italian Line) odpluje iz New Yorka, v soboto, dne 6. aprila v Dubrovnik.

Parnik Washington (United States Line) odpluje v soboto, dne 6. aprila v Genoa.

Zračna pošta: — American Clipper, 3. aprila; Atlantic Clipper, 6. aprila, iz New Yorka.

Pošta za Jugoslavijo naj bo oddana najkasneje v New Yorku v petek zvečer.

Strahove je hotela izgnati

BRIDGEPORT, Conn., 30. marca. — Aimee Dockstader, vdova po nekem bogatem brokerju, je imela neješto lepo stanovanje v Compo Inn. Lansko jesen je začela govoriti, da v njenem stanovanju straži in da bi pregnala strahove, je za-

žgala pahištvo. Ogenj je napravil za šest tisoč dolarjev škodo.

Sodnik je razsodil, da mora to škodo povrniti, da se je izgovarjala, da se ji je od žalosti zmešalo in da je vsepovsod videla strahove. Sodniku se to ni zdelo verjetno.

Vlada naj odpokliče Danielsa

WASHINGTON, D. C., 29. marca. — Newyorški republikanski kongresnik Hamilton Fish zahteva, naj ameriška vlada pokliče iz Mehike svoje poslanika Josepha Danielsa, češ, da zadostno ne ščiti ameriških interesov v sosednji republiki. Fish je zahteval, da dala povod zadnja odredba mehiške vlade glede zaplembe zemljišč štirih velikih ameriških družb. Mehiška vlada trdi, da se Amerikanci niso zemljišč polastili postavnim potom.

Delavske vesti:

WPA ima manj delavcev

WASHINGTON, D. C., 29. marca. — Med 13. in 20. marcem se je število WPA delavcev zmanjšalo za 7499 ter je znašalo 2,311,512. Meseca marca lanskega leta je imela WPA na seznamu 3,007,000 delavcev.

Farmerji naj ne hodijo na Zapad

WASHINGTON, D. C., 29. marca. — Farm Security Administration je opozorila tisočere farmerske družine, ki se nameravajo izseliti v države ob pacifični obali, naj tega ne store.

— Farmerjev in farmskih delavcev je na Zapadu dovolj, — pravi administracija. Kdor se zanaša, da bo dobil na farmi delo, bo razočaran. Pa tudi če se mu posreči dobiti delo, s pičlim zaslužkom ne bo mogel izhajati. Opozorilo je bilo poslano 395 tisoč farmerskim družinam v Arkansas, Kansas, Missonri, Oklahoma in Texasu, ki so vprašale administracijo za svet.

Delavski urad proti stavkarjem

WASHINGTON, D. C., 29. marca. — Unija klavniških delavcev je prosila Delavski urad, naj zapove Swift and Co. v Sioux City, Ia., vzeti nazaj na delo 154 stavkarjev. Delavski urad ni hotel ugoditi prošnji. Omenjeni delavci so tekoni štrajka leta 1938 onemogočili kompaniji prodajo mesa.

Pet štrajkarjev obtoženih

Prejšnji teden so privedli pred sodnika v Brooklyn pet članov pekarske unije, ki so piketirali tovarno Ensign Biscuit Company ter s pretnjami odvrčali delavce od dela. Vsi so rekli, da se ne smatrajo krivim. Sodnik bo prihodnji teden izrekel obsodbo.

Neki delavec je rekel, da sta prišla v njegov stanovanje dva piketa in mu svetovala, naj ostane doma, češ, da se mu bo "nekaj zgodilo", če bo šel delat.

Manj nezaposlenih

PRAGA, Češka, 29. marca. — V teku enega leta se je število nezaposlenih v češko-moravskem protektoratu znatno zmanjšalo.

Brez zaposlenja so le tisti, ki so povsem ali deloma nezmožni za delo. Meseca marca lanskega leta je bilo brez dela 92,000 oseb, dočim jih je zdaj komaj 18,000.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lapham, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. —
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ
IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI
LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ pla-
čano naročnino. Časopis mora odgovarjati po-
trebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je
namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

KAJ JE WELLES OPRAVIL?

Prejšnji teden se je vrnil v Združene države ameriški državni podtajnik Sumner Welles, katerega je bil poslal predsednik Roosevelt v Evropo z naročilom, naj na licu mesta preučijo položaj in skuša dognati, če so se že pojavile kakšne prilike za sklenitev miru. Welles je bil v Rimu, Berlinu, Parizu in Londonu, konferiral je z vodilnimi državniki ter ob svojem povratku sporočil predsedniku in državnemu tajniku, kaj in kako.

Podrobnosti njegovega poročila niso bile objavljene, toda iz raznih neoficijelnih virov se je zvedelo, s kakšnimi vtisi se je vrnil v Ameriko.

Takoj po prihodu v Evropo se je posvetoval z Mussolinijem, kateri mu je rekel, naj pri zavetnikih poizve, če so pripravljeni skleniti mir in pod kakšnimi pogoji bi ga sklenili.

Odpravil se je v Pariz, kjer je dobil od ministrskega predsednika Daladiera precej temno sliko, nato se je pa podal v London.

Daladier mu je povedal, da ostajata Franciji dve potit: boriti se do konca ali se pa zadovoljiti z nemškimi mirovnimi pogoji, kar bi pomenila izgubo Tunizije, izgubo vpliva v Severni Afriki. Franciji bi se bilo treba vedno bati, kdaj bo Nemčija zopet zarožljala z orožjem.

Daladier je povedal Wellesu, da se bodo Francozi raje borili kot se pa pogajali s sodobno Nemčijo.

Kaj pa Anglija, ki v gotovem pogledu kontrolira Francijo, oziroma jo lahko podredi svoji volji? Chamberlain je povedal Wellesu, da Hitler mora iti; da ni mogoče govoriti o miru, dokler je Hitler na krmilu Nemčije.

Welles je to iz Londona sporočil Mussoliniju. Par dni po tistem sta se Hitler in Mussolini sestala na Brennerskem prelazu.

Mussoliniju je Hitler naravnost povedal, da zaenkrat še ne namerava odstopiti kot diktator Nemčije, predložil mu je načrt za razdelitev Balkana in načrt o složenem delovanju vseh treh diktatorjev: Hitlerja, Mussolinija in Stalina.

Italija naj bi raztegnila svoj vpliv na Romunsko in Jugoslavijo ter v gotovem oziru tudi na Grško. Rusija bi imela pristo roko z ozirom na Bolgarsko in Turčijo, dočim bi Nemčija dobivala sirovine in druge potrebščine iz vseh balkanskih držav.

Vse je bilo lepo napeljavano, le Stalin je začel nekaj mečati. Z znano namreč ni bil namreč utrdil svoje stališče in ga ni bilo mogoče tako zlepa pripraviti, da bi ne segel po Romunski. Nemčija ga je morala vsled tega opozoriti, da finska armada ni bila poražena in da je Nemčija zadržala švedsko pred vmešavanjem. Če bi zavzela Nemčija kakšno drugo stališče, bi se Rusi še zdaj borili s Fini. Stalin je začel vse to vpoštevati in je obljubil, da Romunske ne bo napadel. S tem je bila uglasjena pot za ojačanje osi.

Pogajanja med Rusijo in Japonsko so v teku in se bodo najbrž ugodno zaključila. Nemčiji bo v gotovem pogledu odprta pot prav do Pacifika. Od Rusije bo dobila vse, kar potrebuje, v zameno ji bo pa dala tehnične izvedence.

Anglija je v težavnem položaju. Borba do skrajnosti bi jo notranje oslabil, s sklenitvijo miru bi pa ogrozila svojo bodočnost, ker bi ne bila nikdar varna pred diktatorskimi silami.

Še predno je državni podtajnik Sumner Welles odpotoval domov, je Nemčija povsem jasno odgovorila Rooseveltovim mirovnim prizadevanjem.

S pridobitvijo Rusije je strdila osiše Rim-Berlin, zaječala si je svoj vpliv na Balkanu ter osiše tako raztegnila, da vsebuje tudi Rusijo in vnanjo Mongolijo.

GRBNICA RODBINE BORGHESE.

V baziliki cerkve Santa Maria Maggiore, so odprli grobnico, kjer počivajo smrtne ostanki članov rodbine Borgheze. Ob tej priliki so ugotovili, da so dobro ohranjeni ostanki trupel papežev rodbine Borgheze, kakor tudi telesni ostanki Pauline Borgheze, Bonaparte, sestre Napoleona Bonaparte. Obraz te ženske se je za čudo dobro ohranil. Zdaj bodo grobnico rodbine Borgheze obnovili in vanjo položili tudi ostale člane rodbine, ki je igrala v zgodovini pomembno vlogo.

Iz Slovenije

PRED OČMI ZAROČENIK USTRELJEN.

Pri Sv. Tomažu pri Oranžu se je pripetil dogodek, ki je razburil vso tamokoško okolico, saj je zahteval mlado človeško življenje, tri prav tako mlade podivjance pa je spravil za dolga leta za obzidje ječe. Dne 18. febr. je bil izvršen krvav zločin v Saveh, na cesti proti hišo posestnika Škrleca. Pri tem posestniku se je omenjena ga dne zvečer mudil posestniški sin Janez Janžekovič iz Ručanec, ki je bil zaročen z Škrlečovo hčerko Marijo. Fant je pri Škrlečevih večerjal ter se z domačimi pogovarjal. O krog 7. ure zvečer pa se je pojavil ter se napotil proti domu. Zaročenka ga je spremljala iz hiše do ceste, kjer sta se poslovila. Komaj pa se je obrnila ter je njen zaročenec napravil nekaj korakov proč od plota, že je zaslišala klic "stoj", na katerega je Janžekovič odgovoril: "No, kaj pa bo sedaj?" V tistem hipu je zadel strel iz puške in njen zaročenec je smrtno zadet kričnil na pomoč. Obrnila se je vsa prestrašena ter zagledala Janžekoviča ležati na tleh in tudi videla, kako sta planila dva moška iz teme proti njemu, eden mu je pokleknil na trebuh ter ga zabodel večkrat z nožem v prsi, drugi pa ga je tepel po glavi. Videla pa je še tretjega moškega nekoliko korakov v stran in ta je držal v rokah puško. Kakor brez uma je planila proti morilecem, ter jih s podvignjenimi rokami prosila, naj ga pustijo, pa jo je eden od napadalec surovo pahnol po tleh. Tedaj so prišli iz Škrlečeve hiše že gospod in njegovi sinovi, pa tudi brat napadenega Alojza, nakar so napadalec pobegnili ter izginili v noč. Ljudje pa so napadalec takoj prepoznali. Biti so to 21letni posestniški sin Fr. Kuhar, iz Polane ter 25letni krojaški pomočnik Ivan Žnidarič iz Bratislavce. Nezvestnega in iz neštevilnih ran krvavečega Janžekoviča so odnesli v Škrlečovo hišo, kjer pa je kmalu izdihnil.

POLKOVNIK DR. LEOPOLD MAJDIČ UMRL.

V Ljubljani je umrl polkovnik v pokoju dr. Leopold Majdič. Rodil se je leta 1870 v Cerknici in je po odličnih dovršenih medicinskih študijah vstopil v avstro-ogrsko mornarico kot sanitetni oficir. V tem svojstvu je prepotoval mnogo sveta, bil je v mnogih pomorskih mestih Afrike, na Japonskem in na Kitajskem, kjer je služboval štiri leta. Nekaj let je bil šef-zdravnik mornariške vojne akademije na Reki.

BORBA MED GOZDARJEM IN DIVJIM LOVCEM.

V velikem grajskem lovišču nedaleč od Bregane je nadgosedar Šmatula opazil že delj časa sledove divjih lovcov. Te dni je zasledil v loviški zasedi 19 letnega Janka Hribarja iz Bregane. Fant se je sicer poglaval v beg, a ko je videl, da ga bo gozdar najbrž dohitel, se je obrnil in ustrelil, vendar je gozdarja zgrešil. Zdaj je tudi nadgosedar začel streljati in nastala je bitka med življenjem in smrtjo. Divji lovec je bil zadet od šiber v roke in v glavo nad desnim očesom. Ranjen je vrgel puško in zimsko suknjo v Savo, potem pa se je prepeljal s čolnom čez reko. Na begu je izgubil dosti krvi in je kmalu prišel do Bregane, kjer so ga oddali zdravniku, da ga je poslal v zagrebško bolnišnico.

KONEC GLASOVITEGA VLOMILCA.

Kakor znano, je lani meseca februarja pobegnil iz subotičkih zaporov nevarni vlomilec in ropar Herič. Pred nedavnim pa so bili ptujski orožniki obveščeni, da se omenjeni Herič potika po Mestnem vrhu in se drži v bližini doma, ki leži nasproti gostilne Ploj. Dne 28. febr. ob pol 12. sta ptujska orožniška postaja iz Sv. Urhane poslala na Mestni vrh patrolo. Orožniki so v Plojevem hlevu zagledali Heriča, nakar so obklopi stavbo ter ga pozvali, naj se uda. Razbojnik Herič je potegnil revolver in sprožil na orožnike, toda k sreči jih ni zadel. Prišel je bežati, orožniki pa so tudi uporabili orožje. Že po prvem strelu je padel razbojnik Herič smrtno zadet.

ZAHRTEN STREL V GLAVO.

Iz Kškega poročajo: — Sročili se je odigrala v naših visokih goricah pretresljiva

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerina
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

izredija, katere žrtev je postal 20-letni posestnikov sin Alojz Zorič iz Ivandolca, ki ga je nekdo zahrbtno ustrelil.

Pokojni Zorič se je sročil okrog 10. zvečer vračal po banovinski cesti iz Ardrega proti domu. V bližini gostilne A. Gorencev v Ardrem ga je pa zločinca počakal in zahrbtno ustrelil v čelo, tako da je moral biti nesrečni mladenič na mestu mrtve. Sosedje, ki so čuli strel, so našli Zoriča v krvi ležečega že mrtvega in je bila vsaka pomoč zaman. Položili so ga v bližnji hiši na mrtveški oder, kjer je naslednji dan prišla sodna komisija. Za zločinca ni nikakega sleda. Oblastva so uvedla obširno preiskavo.

POLKOVNIK DR. LEOPOLD MAJDIČ UMRL.

V Ljubljani je umrl polkovnik v pokoju dr. Leopold Majdič. Rodil se je leta 1870 v Cerknici in je po odličnih dovršenih medicinskih študijah vstopil v avstro-ogrsko mornarico kot sanitetni oficir. V tem svojstvu je prepotoval mnogo sveta, bil je v mnogih pomorskih mestih Afrike, na Japonskem in na Kitajskem, kjer je služboval štiri leta. Nekaj let je bil šef-zdravnik mornariške vojne akademije na Reki.

BORBA MED GOZDARJEM IN DIVJIM LOVCEM.

V velikem grajskem lovišču nedaleč od Bregane je nadgosedar Šmatula opazil že delj časa sledove divjih lovcov. Te dni je zasledil v loviški zasedi 19 letnega Janka Hribarja iz Bregane. Fant se je sicer poglaval v beg, a ko je videl, da ga bo gozdar najbrž dohitel, se je obrnil in ustrelil, vendar je gozdarja zgrešil. Zdaj je tudi nadgosedar začel streljati in nastala je bitka med življenjem in smrtjo. Divji lovec je bil zadet od šiber v roke in v glavo nad desnim očesom. Ranjen je vrgel puško in zimsko suknjo v Savo, potem pa se je prepeljal s čolnom čez reko. Na begu je izgubil dosti krvi in je kmalu prišel do Bregane, kjer so ga oddali zdravniku, da ga je poslal v zagrebško bolnišnico.

ZAGONETNA SMRT MLADE ŽENE.

18. februarja popoldne so pripeljali v ljubljansko bolnišnico 28 letno mizarjevo ženo Marijo Volčeva iz Dobračevega

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —
UNITED STATES
oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam le priročno

pri Zireh. Volčeva je bila do poklne se zdrava in so jo videli sosedje, ko je hodila okrog hiše. Popoldne jo je prišla obiskat najbližja sosedka, ki pa se ji Volčeva ni oglasila. Ko je stopila v sobo, je našla Volčeva na peči nezavestno. Kraj nje je bil na peči tudi njen 2 letni otrok, ki je bilo jokati. Sosedka je takoj sklicala ljudi. V stanovanju je bilo vse razmetano in je sosedka našla vrata v sobo zaprta, eno okno pa je bilo samo priprto. Takoj so bili obveščeni tudi orožniki, ki so odredili, da so nezavestno Volčeva prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer pa je davi umrla, ne da bi se zavedla. V stanovanju Volčeve so našli tudi zastrupljeno mačko. Orožniki so uveljavili preiskavo, ker je treba ugotoviti, ali gre za nesrečo, samomor ali zločin.

JUGOSLOVANSKI VIJOLINIST.

(Na radio postaji WQXR (1500 kilocycles) bo v sredo, 3. aprila ob 10. do 10.30 igral jugoslovanski violinist Viktor Verič.

POTUJUJOČE KNJIZNICE ZA VOJAKE.

Na obeh straneh zapadne fronte dajejo vojakom poleg gledališča, radia in filma tudi knjige z zelo zanimivo vsebino. Ugotovili so pa, da so vojakji precej izbirni, kajti vsi napori, da bi jim s knjigami ustregli, so bolj ali manj zaman.

Nemško vrhovno poveljstvo je sklenilo, da bo s pomočjo tako imenovanih potujočih knjižnic dalo vojakom večjo izbiro knjig.

(Posodba knjižna zadruga v Berlinu zalaga tako potujoče knjižnice s knjigami. Te potujoče knjižnice potujejo od enote do enote in te enote potem razpošiljajo knjige posameznim vojakom.

To so veliki avtobusi. V notranjosti je polno polje. polnih knjig, urejenih prav tako kakor v vseh velikih knjižnicah po mestih. Po sredi stoji miza s stoli. Vsak tak avtobus lahko nalože 1.000 do 1.500 knjig. Poslovanje v knjižnici

Peter Zgaga

NEKAJ O HRANI

Moderna zdravniška veda je prila do zaključka, da se da petdeset odstotkov boleznih ozdraviti in devetdeset odstotkov boleznih preprečiti s pravo prehrano.

Zoper to bolezen je ta hrana dobra, zoper ono pa kakšna druga.

Zdravnik ima navado vprašati: — Ali pijete, ali kadite? Če mu praviš, da nisi niti k pijati niti k kaj nagnjen, ga spraviš v precejšnjo zadrego, ker ti ne more tega prepovedati. Ostane mu še hrana. Ko mu poveš, kaj ti najbolj prija, stavim sto proti eni, da ti bo ti to isto jed prepovedal.

Veliko vlogo igrajo vitamini, katere so iznašli pred dobrimi dvajsetimi leti. Neki poljski zdravnik je obdaril z

njimi vesoljno človeštvo. Najprej so bili trije vitamini: A, B in C. Zdal jih je za njimi že cela rajda, menda prav dobi do K. Tako je vitamin A potreben za kosti, vitamin B za živce, vsak vitamin za kaj drugega. Delajo tudi pilule, v katerih je združenih po pet ali šest vitaminov. Črne barve so, kozjim bobkom podobne, in stane vsaka škatulca dolampetinsedemdeset centov. Iz tega je razvidno, da je vitamin precej draga reč.

Največ vitaminov je v mleku, dosti jih je v zelenjavi, posebno v solati in korenju, v paradižjih jih je precej in seveda tudi v špinatih. V razjelen in klobasah ni menda nobenega, dasi sta razjele in klobasa ponekod zelo obrajtana jed.

Hotel sem pisati o hrani, pa sem med vitamini zašel, kar nikakor ni bil prvotni cilj moje razprave. Spregotviti sem nameraval nekaj besed o hrani, oziroma o kulinji.

Kateri narod ima najboljšo kuhinjo? Odgovor na to je težak, kajti vsak bo svojo matlo hvalil. Italijan bo rekel, da je njegova najboljša, Nemec bo svojo pohvalil, Francoz bo dal svoj prednost. Amerikane pa, ne vem, kako bi rekel, — Amerikane se ne more prav posebno s svojo pohvaliti, ker, če izvajamo južne kraje, tipične ameriške kuhinje sploh ni.

Prijata mi le dve jedi, glede katerih so Amerikanci mojstri. To sta steak in roastbeef. Toda steak ni drugače dober, če ne leži nekaj dni na ledu in če ni že vsaj poldugi in debel. In roastbeef je delikatesa, če ga pečeš najmanj dvajset funtov težak kos.

Ameriškim keksom, zosom in salatam se naš žolodec težko privadi, dočim Amerikane na šo hrano pomeče kot da ni mija — (Rimljani imajo za to zelo značilno primero).

Slovenska hrana je res tečna, slastna in užitna. Le ponekod na Krasu in v Primorju jo imajo navado basati v krvave klobase poleg krvi, riža, jeter in majaronovih plevic tudi rozine. Od kod se je ta navada vzela, mi ni znano, toda prisegel bi, da je bila odnekod ponesreči prinesena k nam.

Ameriški zdravniki priporočajo špinato, posebno otrokom. Otroci se je branijo kot živega vraga. No, jaz bi se je tudi. Kdo bo jedel samo z vodo zabeljeno nesekeljano špinato?

Za moj okus je majoneza na okisanem krompirju ali na solati zločin vseh zločinov. In istotako je po mojem mnenju zločin potresati mlado solato s sladkorjem.

Velik odstotek Amerikancev boleha na želodcu. Kako tudi ne? Ali ste ga že videli med opoklanskim počitkom, kako se baše s kuhanim, v nezabljeno zelje zavitim frankfurterjem in ga zalije s kozarcem ledenomrzle, kemično pripravljene lemonade? Še kakšno drugo bitje bi s tako jedjo pokvarilo želodec, ne samo človek.

Nekoč sem presenetil pristno ameriško družino pri večerji. Oče, mati, sin in hči. Vsak je imel pred seboj na krožniku kosček steaka, politega s tomatosovo omako. Prigrizovali so kejk. Za priboljšek je imel vsak na malem krožniku štiri čokoladne kendije. Ta kombinacija, zalita z vrčem ledenomrzle vode, ki je bila tudi na mizi, je meni, ki sem jih samo opazoval, začelo nagajati v želodcu.

Kako je bilo še le njim, ki so jedli? Jedli z užitek in s slastjo.

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — — \$ 2.40
200 Dinar.	— — — \$ 4.60
300 Dinar.	— — — \$ 6.70
500 Dinar.	— — — \$10.50
1000 Dinar.	— — — \$20.50
2000 Dinar.	— — — \$40.—

ZARADI RAZMER V EVROPI se bile naše stvari za darilne pošiljke v Jugoslavijo zelo redke. Sedaj pa smo dobili nove stvari, za katere je največja naša razdalja vrtol in darilo varno pošiljati. Vendar je bila naša površina črna, kar se stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višja.

Opazujemo tudi, da se naša letna narašča količina stvari za darilne pošiljke v Jugoslavijo.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE "CARLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
: : POTNIŠKI ODDELEK : :
216 West 18th Street, New York

SEKCIJA ZA
SLOVENSKE FONOGRAFSE
PLAŠČE. — Puste za cenit.
J. MARSH, INC.
463 W. 42 Street New York

Dopisov brez pošiljnice in oznake ne prištevajo. Dopis za četrtkovno številko naj bo do vrednosti urada najkasneje v sredo zjutraj.

Dopis se nam vedno dobrodošli, kar zmanjša vse naše tiskalnice in se s njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

Vesti iz slovenskih naselbin

BOLEZNI NADLEGUJEJO NASELJE

EVELETH, Minn. — Tukaj vam pošiljam \$5 za Glas Naroda in se vam lepo zahvalim, ker ga niste ustavili in vam bom pošljal novico iz Eveletha in sicer iz Spruce Hill. To je eno miljo ven iz mesta Eveletha in je naselbina, ki ima 23 hiš. Razen štiri družine, ki so Hrvaške so tu sami Slovenci.

Kar ne enkrat se je pritepla bolezen in to naselje. 15 februarja se je podala v bolnico na operacijo Mrs. John Robič. Odstranili so ji žolčne kamne. Operacijo je dobro prestala in sedaj se že zdravi doma.

21. februarja se je podala v bolnico na operacijo žr. John Skubie. Nji so odstranili slepi in ona je imela še druge bolezni: sladkorno bolezen in srčno napako. Zaradi tega ni mogla prenesti in je preminula 25. februarja.

Mrs. John Skubie je bila pri več družini in je imela lep pogreb, ki je pričel, da je bila dobra žena. Zapustila je moža, 4 sinove in hčerko Reeko. — Družini izrekam svoje sožalje.

24. februarja se je podala v bolnico na operacijo Mrs. Joe Kamnikar, nji so pa odstranili žole. Operacijo je dobro prestala. Sedaj se zdravi doma.

26. februarja se je podala v bolnico na operacijo Mrs. Fr. Kralj. Nji so odstranili 39 žolčnih kamnov. Ona se je še šala in je rekla: 39 let sem stara in 39 kamnov so mi vzeli ven. Sem vsake leto enega priredila!

Operacijo je dobro prestala. Sedaj se zdravi doma.

4. marca se je podal v bolnico (Mr. Louis Peterlin). Imel je hud prehlad in sedaj se tudi zdravi doma.

Po mestu se pa ženske na tihem pogovarjajo: Gori na Spruce Hill ženske tiste prašiče redijo, kajti ta bolezen je od prašičevega mesa, da dobi jo kamne.

Bom pa se jaz na tihem povedela, kako sem jaz prvega prašička dobila.

V tistem kraju nisem imela to delo in se tudi nisem zanimala. Ko sem prišla v Ameriko, sem moji sestri nekaj šivala. Ko sem delo izvršila mi reče: plačila Ti ne morem dati, bom Ti pa enega prašička dal.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

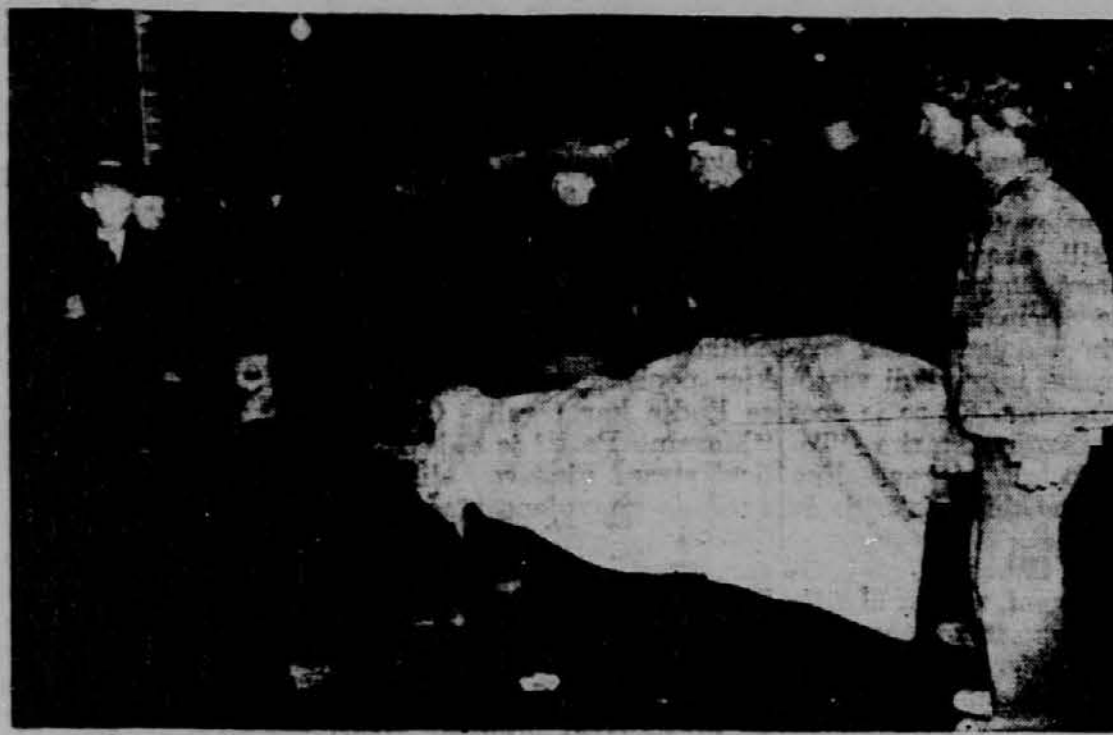
V ITALIJO	
\$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
28.00	" 500
55.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE PREMEMBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CILJEM LETEN ZA PRISTOJNO SI.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

PO STRAŠNI RUDNIŠKI NESREČI

Truplo enega izmed 71 rudarjev, ki so izgubili življenje pri eksploziji v rudniku Willow Grove blizu St. Clairsville, O., nesejo na površje.

VESELJE NAD SLOVENSKIM PETJEM

Že dolgo se napravljam, da bom kaj napisala za "Glas Naroda", katerega tako rada berem, saj je res vseskozi zanimivo.

Najprvo se moram zahvaliti vašemu newyorškemu pevskemu društvu za tako krasen program na Veliko soboto po poldne. Bilo je res nekaj krasnega. Sin, ki pohaja zadnje leto college, je pisal pri nizi, ko pa ste zapeli prekrasno pesem: "Skalovje groba se razgrne, in pečat se odtrga proč," je pa odložil pero in počakal, da je bil končan cel program, potem mi pravi: "Mama, tako petje bi pa še rad poslušal." In takoj je napisal karto na radio postajo, da pridite še in še.

Slovenci! Blagor vam, ki živite po večjih naselbinah. Vi ne veste, kaj imate, ko imate pevsko, dramatično in vsakovrstno kulturno društva. Res je, da vse to stane mnogo truda in denarja, toda če bi vi prišli v naselbino, kaj bi videli, morda dva slovenskih družin, vi si še predstavljati ne morete, kako zapuščenimi bi se počutili in kaj kmalu bi se obrnili, odkoder ste prišli. Tukaj nimamo slovenske šole, ne cerkve, imamo sicer društva, pa to veste, kako so podporni društva dandanes: starejši člani umirajo eden za drugim, mladina pa ima svoja pota in

tako sem s solzami v očeh morala priznati članku v "Glasu Naroda" da živimo sedaj starši in otroci kot dva naroda skupaj. Žalostno, toda resnično. Ni sicer povsod enako, ampak mislim, da je večina. Zato nam lahko verjamete kako smo veseli, če na radio ujamemo kak slovenski program. Le škoda, da ne dosežemo Cleveland ali Minnesota, kjer imajo vsako nedeljo program, za sedaj imamo menda samo Joliet vsako soboto.

Torej Mr. J. Koprivšek, izvirnost ste zapeči, poslali ste nam najlepši sopek za Veliko noč in prosimo še za drugega. Iskrene pozdrave vsem čitateljem in Tebi, Zgaga. Saj, če se ne motim, smo bili sosedje enkrat, to je v Idriji. Zedaj pa povej kar v Tvoji koloni, če veš, kdo sem, saj jih dosti poznam, pa daj še to.

Frances Kranjc,
807 Aurora Ave., Aurora, Ill.

ZABAVA DRUŠTVA S. Ž. Z. V NEW YORKU

Pomlad je tukaj. Tako saj pravita pratika in koledar in njen prihod je bil tudi na radio in po časopisih na dolgo in široko naznanjen že pred dobrimi desetimi dnevi. O tem torej ne more biti dvoma. Ampak pisec teh vrstic pomladi letos do danes ni niti videl, niti je občutil. Ta težko pričakovana "fajla" je najbrže svoj kožuh nekje pozabila in se sedaj kje skriva in pri peči greje, kajti njena mameha — stara, mrzla in odurna starka zima — kar noče izginiti in se umakniti iz naših krajev in prepustiti vlado svoji naslednici — princezi Pomladi.

Prav nič se ne zamenja za pratike in ne za koledarje. Se zadnji teden nas je tako nesmiljeno gnjavila z snegom, ledom in burjo, da bi človek šel na pepelnico protestiral. A da si kaj takega dovoli na beli teden, pa to presega vse meje blaznosti. Pa kaj hočeš, po-

magaj si, če si moreš, pevec-starosta g. Potušek se radi tega ni prav nič razburjal. O vrtnik si je zavil do ušes in si pomel roke in dejal:

"Peklemansk je mrzla, pa kaj čemo, življenje je čudna zmes." Omgava Meta je pa djala: "Kaj bi tist, vsaka stvar ima dve pvti in tud ta jih ima."

In Meta ima popolnoma prav. Kratek predpust, zgodna velika noč in dolga zima imajo to dobro plat, da zimska sezona našega društvenega življenja ni zaspala z belo nedeljo, temveč je je sedaj po praznikih šele prišla v svoj pravi tir in razmah. Človeku se zdi, da hočejo naša društva sedaj nadomestiti vse, kar so v pred-adventni in pred-pustni dobi zamudila.

Društvene prireditve so sedaj napovedane, če se ne motim, za vse nedelje v aprilu in tudi večino maja in z junijem se pa že pikički prične. Točko je prireditve, da se niti izvršiti ne morejo in da ste včasih kar dve na isti dan. Kar pa je posebno značilno, je to, da so na večini teh prireditve tudi gledališke predstave. Kakor izgleda, je dal "Slovani" s svojo "Micko" na predpustni nedeljo dober vzgled in pobudo za dramatično. Vsekakor je to vesel pojav in ga je zato treba podpreti.

Pa ne samo moška društva, temveč tudi ženska društva imajo igre na programih svojih prireditve. Ena takih prireditve bo prihodno nedeljo v cerkveni dvorani na 62 St. Marks Place. Podružnica Slov. Žen. Zveze št. 64, v New Yorku, ima namreč ta dan svojo glavno letno zabavo, na kateri bo uprizorjena tudi satbogra "Starinaria" pod vodstvom dobro znane in stare znanke z našega odra Mrs. Tessie Pirnat-Kovač. Dalje je na programu naš navgnani in vedno mladi starosta naših pevcev. Mr. John Potušek, ki bo ob tej priliki zapel — v fraku in cilindru seveda — popolnoma nov kuplet "A meni je prav malo mar..." ki je bil nalašč zanj napisan in bi se zato prav za prav moral imenovati: Potuškovo kuplet. Dalje nastopita tudi gospodični Ana in Ruta Kerie s svojimi pevskimi točkami. In ako se ne motim, ho še par drugih lepih in zanimivih točk. Tako bo program tudi veliko duševnega užitka. O telesnih dobrotah pa sploh ni treba pisati.

★ knjiga, ki Vas bo

zanimala!

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ker so naše ženske v tem pogledu itak neprekošljive.

Obiskovalcem se torej nudi najlepša prilika, da se bodo izvrstno in prav po domače zabavali ter pozabili na zimo in na pratike in koledarje. Kdor se torej hoče res dobro zabavati, naj pride v nedeljo na osmo. Časa za priprave je dovolj. Ako je pa slučajno treba novih nogavic ali čevljev, ali morda celo nove kravate, je pa tudi dovolj časa da se vse to nabavi. Novi, modni in paradni slamenčki so že itak doma. Torej na svljenje na osmi!

Poročevalce.

Tisoč milijonov dolarjev za nezaposlene

WASHINGTON, D. C., 29. marca. — V zadnjih dveh letih so dobili nezaposleni v tej deželi skoro tisoč milijonov dolarjev podpore.

Zavarovanje proti nezaposlenosti je stopilo v veljavo 1. januarja 1938. Zvezni Security administrator McNutt je sporočil, da je bilo izza onega časa v osemindesetih državah, distriktu Columbia, Alaski in na Havajskem otočju izplačanih nezaposlenim v obliki podpore \$910,398,918.

Uradniki nimajo natančnih seznamov, koliko oseb je dobilo to podporo, ki je znašala v prejšnjem mesecu več kot v katerikoli mesecu izza lanskega julija.

V newyorški državi so dobili nezaposleni 181,000,000, v mestu New Yorku pa nad šest milijonov dolarjev.

Predsednikov sin prenašlo vozil

WILMINGTON, Del., 29. marca. — Franklin D. Roosevelt, mlajši, je bil kaznovan zaradi prehitre vožnje \$10. Namenjen je bil v New York. Mladi Roosevelt, juristični študent na Virginiji univerzi, je bil predstavljen po državnem policistu William Leacha pred sodnika Williama B. Davisa, in se je pripoznal krivega.

"Tukaj ni nobene izjeme," je rekel Franklin D. Roosevelt, mlajši, "imel sem dogovor v New Yorku in sem pozabil na hitrost vožnje." Sodnik je vpošteval njegovo izjavo.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 100 STRANI ZANIMIVOSTI STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Zdrženih državah lahko pošljete znanke po 2 oz. po 3 cente.

5 KNJIG \$1 za

- Belgrajski Biser (Viljo Jelenc)
- Burška Vojaka
- Devica Orleanska
- Dobrovič boj (Lorenz Šupelj)
- Fran Baroni Trenk (Gjuro Panduric)
- Korejska Brata, črtica iz mladosti v Koreji (Josef Spillman)
- Menija (Dr. Jeglič)
- Mladim Sreem, povesti za mladino (Ksaver Meško)
- Narod, krščanski deček z Libanona
- Ob 50-letnici dr. Janeza Ev. Kreka
- Parizki Zlatar
- Patris, Povest iz trske junakine dobo (H. Federer)
- Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
- Požigalec
- Pravljice (H. Majar)
- Pravljice in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
- Povesti in Silke (Ksaver Meško)
- Praski Judek (Josip Volc)
- Preganjanje Indijanskih mlajstvarjev (Josef Spillman)
- Revolucija na Portugalskem
- Sisto s Sesto (H. Federer)
- Spisi Kristofa Šmida
- Student naj bo (S. Finšgar)
- Sunski invalid (S. Košutnik)
- Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
- Vojnimir ali Poganstvo in krst (Josip Ogrinec)
- Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
- Zlatokopi (Josef Spillman)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!
Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda
216 WEST 18th STREET NEW YORK

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za 12 mesecev stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Obiščite Slovenske Prireditve!

VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUGIM ZABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JA VNOSTI.

Planinski Kralj

Spisal L. GANGHOFER.
Za Glas Naroda priredil X. X.

16

Takrat se je iz cerkvenega stolpa oglasilo zvonjenje. Na cestnem ovinku se je pojavil duhovnik v belcm korsetlju. Za njim je šel mežnar s kadičnico ter ministrantje s križem in svetilkami.

Med blagosloavljanjem sta se vrnila Cenea in Jakob iz hiše za posle.

"Ti mi moraš povedati, Jakob," je jecljala Cenea. "Tako mi moraš povedati."

"Zalaj mu ne bom povedal, kar mu ne morem. Iz Vražje soteske se nihče ne vrne. Tudi če bi se čudež zgodil, se ne vrne. Ko je padel dol, se je ubil ob skalah, nato ga je pa voda požrla. Vražji potok je le na nekaj mestih dostopen, in ni niti misliti, da bi ga našli baš na takem dostopnem prostoru. Če ga bo prinesla voda k žagi, bodo dobili njegovo truplo, če ne, pa ne bo o njem nobenega sledu. Bolje je, če mu še po pogrebu povem, ko se bodo ljudje razšli."

"No, kot je pač volja."

"Sveti Bog, taka nesreča! In vse je prišlo tako nenadoma, kar naenkrat. Hanečina zagonetna smrt, strašna Nandetova usoda, in še nekaj, kar se mi podi po glavi, se je zgodilo v zvezi s tem. Nekaj, na kar ni nihče ne pomisli."

Iz hiše je bilo slišati zamolkle udarce.

"Zalaj zabijajo krsto."

Nehote sta si segla v roko. V tej resni uri sta se pobotala. Na dvorišču se je razvrtel pogrebni sprevod. Pred krsto je stopal duhovnik, ki se mu je na obrazu poznalo, s kako težkim snem vrši to žalostno opravilo.

Za krsto je stopal Juri, ki ni dvignil od zemlje pogleda, poleg njega Marjana. Za njima Evica, čije obrazu so se ljudje čudili: dekle je v eni sami noči dozorelo. Vodila je oba otroke.

Evici so sledili posli. Bolteža ni bilo. Imel je pač vzrok. Pa tudi Dorčeta je manjkalo, kar so dvignili krsto z voza, ga ni bilo več videti.

Za njimi so šli vaščani. Najprej moški, katerim se je tudi Jakob pridružil, za njimi ženske in dekleta.

Sprevod je dospel do pokopališča, ki je obdajalo cerkev. S slabotnim glasom je bral stari župnik molitve. Nato je zaprl knjigo, se zavalj z resnimi očmi v krsto in začel govoriti. Ljudje so začudeno poslušali njegov govor. Nekoliko prekratek se ji mje zdel za mrliča iz tako trdne hiše, ko je bila Hravostina.

"Mrtni ne bom hvalil," je govoril stari župnik, "kajti vsi ste jo poznali in ste jo spoštovali zaradi njenega svojevrstnega srea njene čistosti in nežnosti. Po našem človeškem pojmovanju bi lahko rekli: zaslužila bi živeti z onim, ki ga je ljubila, da bi razširjala srečo in srečo uživala. Toda nad nami je Nekdo, ki vodi naša pota. Vam vsem je umrla. Spomnite se prijaznih besed, ki vam jih je govorila, spomnite se bogatih darov, s katerimi je obdarjala bolne in potrebne. Spomnite se ur, ki jih je s svojim angeljskim glasom prepela med posvečenimi zidovi te cerkve. Tudi meni je umrla. Kaj je bila meni in moji pokojni sestrji? Kako naj vam povem? Ko nam je trepetalo srce od skrbi, ko nam je breme starosti šibilo slabostna ramena, je bila Hanea ..."

Njegove besede so zadušile solze.

"Nikdar ne bom pozabil pesni, ki jo je večkrat pela v večernem mraku. Pesmi o slani, ki je padla in vse pomorila, o eviki, ki je umrla v prezgodnjem mraku."

Duhovnik je umolknil ter dvignil tresoč se roke pred oči. In ko je govoril zadnje besede, je bil njegov glas tako utrujen in tihi, da so ga navzoči komaj razumeli.

"Hanea, mirno počivaj, da te bo pomlad večnosti zopet zbudila v življenje. Bog bodi milostiv tvoji duši!"

Juri je brez solz poslušal te besede. Ko so pa na vrvi pustili krsto v zemljo, mu je pošla moč. Prijel je lopatico in vrgel prvo grudo prsti v jamo. Če bi se z levico ne oprijemal svoje žene Marjane, bi bil omahnil po tleh.

Vsi so se odpravili v cerkev k tihi maši, iz cerkve pa v gostilno. Pred gostilno je rekel Juri svoji ženi:

"Ti bodi pri ljudeh. Jaz grem domov."

"Za božjo voljo Juri," je zajecjela gospodinja. "Zberi se nekoliko in premagaj se! Kaj bodo rekli ljudje, če ne boš ž njimi obedoval?"

"Domov moram. Ne vzdržim več. Na vsak način moram izvedeti ..."

Izvil je svojo roko iz njene in odšel proti domu. Hiša je še vedno dišala po kadilu. V spalnici je odprl okna na vrt ter začel opazovati proti gorovju. Tako se je vrnul v sobo in se zrušil na klop.

Le par minut je tako sedel, kajti z dvorišča je zaslišal korake. Vrata so se odprla. In Dorčeta se je pojavil na pragu. Bil je bled in sapo je lovil.

Juri plane k njemu ter ga zgrabi za roko rekoč:

"Kaj je? Govori, Dorče! Prosim te, govori!"

"Da, gospodar," hrope fant in si briše z rokavom potno čelo. "Konjik je že ponoči odjahal. Tako sem zvedel. Ona dva sta se pa vrnila pred nekaj minutami. Poveljnik in oni drugi. Z Več planine sta prišla preko travnika. Sama sta bila."

Juri se globoko oddahne.

"Hvala Bogu! Uspelo mu je priti preko meje."

Takrat opazi na pragu lovca.

"Za božjo voljo, Jakob. Ti pa gotovo nič dobrega ne prinašaš!"

"Bogu bodi potočeno. Ne ustraši se preveč. Hra-

star, — Nande —"

"Moj Nande je preko meje," zajecjela Juri.

"Da, Juri, preko meje, ki loči življenje od večnosti. V Vražji soteski leži. Jaz se moram gledati. 'Jezus Marija!' je vzkliknil, pa Juri ga pozdravi! To so bile njegove zadnje besede."

Gospodarju stopijo oči iz jamic in groza mu prešine blede obraz. Opoteče se proti klopi in vzdihne:

"Moje noge ..."

Dorčetu začno zobje šklepetati. Pokriža se, dočim stopi lovec k gospodarju, rekoč: "Juri!"

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Neznani Churchill

V slavnostni dvorani "liberalnega kluba" v Londonu, ki je središče liberalne stranke, visi velika podoba, kjer je naslikan debelusen, še jako mlad mož v stari dvorski uniformi, to je Winston Churchill.

Churchill, učence velikega Jose Chamberlaina je tudi mogoče pripadati liberalni stranki in je dolgo časa v spodnji zbornici in v vladi zastopal to stranko. Ko se je spet povrnil k svojim starim "Toriem" je ostala njegova slika v liberalnem klubu, kjer je še danes.

Winston Churchill, največkrat imenovani, veliko hvaljeni in tudi jako zasvoženi državnik sedanje Anglije, je hkrati tudi tisti, ki ga najmanj poznajo. V Franciji ga častijo in cenijo kakor malokateriga angleškega politika pred njim, v Angliji ga mladina obožuje, v Nemčiji je ljudski sovražnik št. 1. toda nihče ga zares ne pozna.

Njegova politična pot je bila najbolj pustolovska izmed vse angleških državnikov. Saj ne pripada tistim oxfordskim dijakom, ki so se še od mladih let pripravljali na politično življenje. Tudi ni eden tistih odvetnikov, časopisnih založnikov, veletrgovcev in podobnih, ki bi prišli v parlament na normalnem koncu svojega poklicnega življenja. Po njegovih žilah se pretaka kri ene najbolj slavnih angleških družin in njegov praded je bil eden največjih mož angleške zgodovine in sicer vojvoda Marlborough. Ker se pa po angleških postavah podeduje vojvodske naslove samo v vrsti najstarejših sinov, zato se more Churchill, ki je eden izmed mlajših sinov, zadovoljiti z naslovom "sir" ki je najnižji angleški plemski naslov.

Mlad Churchill, ki je stopil v življenje v poslednjih letih preteklega stoletja, je bil častihlepen, drzen, izobražen, darovit, toda reven kakor cerkvena miš. Postal je časnikar, vstopil je v službo konzervativnega lista "Morning Post", živel je skromno s svojimi prihranki in prvi poskus njegove politične poti, ko se je udeležil volivne borbe, se mu ni posrečil.

Tedaj je izbruhnila vojna z Buri. Churchill je postal vojak, šel je v Južno Afriko, hkrati pa je pisal članke za svoj list, ki je bil njegov vojni poročevalec. Njegova poročila so ljudje jako radi brali in zato je bilo njegovo ime znano. Tudi kot vojak se je odlikoval kot hraber, mlad mož in je kmalu napredoval. Ob koncu vojne z Buri je mislil postati

častnik, mislil pa je tudi, da bo postal pisatelj.

Tedaj je prišel v bursko vojno ujetništvo. Za hip se je zadelo, kakor da bo konec njegovih sanj o slavi. Toda posrečilo se mu je na pustolovski način pobegniti. Prišel je v angleške vrste in od tod se je vrnil v London. Dobil je več odlikovanj, za njegovo knjigo, kjer popisuje svoj beg, pa so se ljudje kar tngali. Časopis "Morning Post" je objavil na prvi strani njegovo sliko in dobil je podvojeno plačo.

Zalaj je imel Churchill denar, vrgel se je v politiko, kandidiral je v konzervativni stranki leta 1900. Njegov nasprotnik je bil Runciman, poznejši voditelj liberalne stranke in trgovski minister pod Lloydom Georgeom. Ta je bil pobit, in mradi Churchill je stopil v spodnjo zbornico.

Joe Chamberlain, voditelj konzervativne stranke je mladega Churchilla vzljubil in ga je porinil v ospredje. Churchill je pripoznal pomoč velikega politika, vendar se je vseeno politično sprl z njim. Leta 1908 je vso Anglijo razpolovilo vprašanje o zaščitnih carinah. Churchill je bil za nje, pobijal je Chamberlaina, Balfourja in druge. Slednjic je prestopil na drugo stran v spodnji zbornici. Kmalu za tem je kandidiral pri liberalnih in postal je znan politik v novo pečeni liberalni vladi, v katero je tudi vstopil.

Postal je podtajnik za kolonije, nato notranji minister, dalje mornariški minister ali prej lord admiraltete. Leta 1906 se je kot gost nemške vlade udeležil cesarskih manevrov v Sleziji, kjer se Nemcem ni posrečilo da bi vzbudili v njem občudovanje nemške armade. Leta 1908 se je oženil, stopil je v velike londonske družabne kroge in je veliki junak živega kriminalnega romana. Churchill je bil ta čas notranji minister in je iztaknil tolpo roparjev draguljev. Sam je vodil načrte policijskih racij, kar se je končalo tako, da se je roparska tolpa sama vdala. Kmalu zatem je vstopil v admiralteto.

Prvo, kar je storil v tem ministertvu, je bilo, da je dal popraviti pomorski zemljevid, kamor so zaznamovali stanje nemških vojnih ladij, in ta zemljevid je leta 1939, ko se je spet povrnil v to ministertvo, že zmeraj dobil na svojem starem mestu.

V dveh vojnah je Churchill vodil britsko pomorsko vojno in v obeh vojnah je imel uspe-

Kratka Dnevna Zgodba

G. della FOUCHARDIERE:

KAJ JE POGUM?

Avgusta leta 1914, tik pred mobilizacijo so bili ljudje izredno junaški, ali vsaj zelo glasnji. Peli so in kričali "V Berlin!" Po ulicah so lovili namišljene volne, razbijali so trgovine domnevni izdajalci. Ker je pa na pariški Vzhodni postaji neka ženska jokala, ko se je poslavljala od moža, odhajajočega, da postane junak, so jo vsi postrani gledali, dvomeč o njenem domoljubju.

Pozneje, ko je morala padla, so iznašli zločin "defetizem" in so kaznovali razširjevalce "vznenmirljivih" vesti. Kdorkoli je z vidno skrbjo razlagal neugodne novice, je prišel pred vojno sodišče. Morda ni bil izdajalec domovine. Vsekako je pa veljal za strahopetca. Neka stara ženska je morala presedeti več mesecev, ker je v luksemburškem vrtu napovedala, da bo vojna trajala več let.

Katera je najbolj spoštljiva oblika poguma?

Še prej pa: kaj je prav za prav pogum?

Vprašanje, kakor nalašč za sedanje dni.

Dr. Maurice de Feury je leta 1917 podal Medijski akademiji kaj nenavadno poročilo. Šlo je namreč za nekega častnika, ki se je tako odlikoval na fronti, da na njegovih prstih tako rekoč ni bilo več prostora za nova odlikovanja. Ta častnik je prišel na dopust v Pariz. Še isti večer zatulijo sirene alarm. Junak odhiti v klet. Noge se mu tresejo, zobje mu šklepetajo, strah ga je. Prigovarja si: "Saj ni mogoče. Bolan sem." Drugi dan gre k zdravniku. Tam izve, da mu nič ni.

(Neki drug junak je bil zmerom prvi pri naskoku. Lepega dne je dezertiral — ker se je strahovito bal podgan, ki jih je kar mrgolelo v strelskih jarkih.)

(Popolni pogum je samo v li-

teraturi. V življenju je pogum zgolj relativen pojem.

Pogum utegne biti kolektiven ali pa individualen. Dolžnosten ali neobvezen. Zaveden ali nezaveden. Fizičen ali moralen. Skrit ali javen. Aktivni ali pasiven.

(Pokloni pogum običajno kadar mislimo na vojake, neopazno gre pa mimo nas v civilnem življenju: pogum krovca, ki se spreha po strehah v položaju, v kakršnem bi se še divji kozi v glavi vrtilo. Pogum breztanjkega ribiča, ki odpluje na razburkano morje v starem, prepelem čolnu; pogum zdravnika, ki gre brez pomišljanja k ljudem z gnusnimi nalezljivimi boleznimi.)

Zato bo pač dovoljeno, ne bati se krogel, pa trepetati pred strahovi in pajki.

Zato pač utegnemo biti hrabri v lastni bolečini in strahopetno št. sprčo bolečine drugih, ali pa narobe, prej narobe.

Nekoč sem videl dva moža, ki sta se dvobojevala. Eden izmed njiju je bil videti junak, od nog do glave. Drugi je bil kar zelen in in je trepetal. — Toda prvi je bil znameniti mečevalec, drugi pa ni še nikoli imel meča v rokah. Vem, da ste istih misli, z menoj: strahopetec je bil tisti, ki je bil videti večji junak.

(Poznal sem junaka, da malo takšnih: njegov pogum ni v svetovni vojni nikoli odpovedal.)

(Ko se je vrnil pod rodno streho, so ga nekoč strahovito zobje boleli. Človek se utegne zelo upravičeno bati zobozdravnika, tudi naš junak se ga je bal. Zato je čakal do zadnjega, potem šele je šel k zobarju. Bil je bled od strahu in njegova žena ga je morala kar trdo prijeti, da ji ni zbežal iz čakalnice.)

(No, na koncu si je še dal zob iztrgati. Dokaz poguma!)

Kaj še!

(Mož se je le neznansko bal svoje žene — še mnogo bolj, kakor zobarja.)

he. Več let je skupaj z Edonom in Duff Cooperjem vodil energično angleško zunanjo politiko. Več let je bil najboljši prijatelj Francozov, več let se je boril za angleško oboroževanje. Kadarkoli je v spodnji zbornici začel govoriti, so ga vsi z največjim zanimanjem poslušali.

Če kdo v teh dneh vpraša, kdo bi bil naslednik 70 letnega Chamberlaina, tedaj se v 99 od 100 primerih glasi odgovor: Churchill.

Toda on sam o tem nikoli ne govori, saj so se že izpolnile častihlepne sanje iz njegove mladosti. In če ga kdo vpraša kakšne načrte ima zdaj, tedaj odgovori kratko in porine svojo večno smotko z onega kota ustnice v drugi, rekoč: "Samo da bi dobil to vojno, samo to vojno!"

PREDOR POD ROKAVSKIM PRELIVOM

(Danes, ko sta Anglija in Francija vojni zaveznici, je postalo vprašanje predora pod Rokavskim prelivom spet pereče. Tako bi bil promet med obema državama popolnoma nemoten. Načrt za to ni pa tako nov, kakor bi človek mislil.)

Okrog leta 1808 je francoski inženir Mathis izdelal načrte za ta predor. Po tem predoru bi lahko vozili vozovi s konji. Načrt je predložil Napoleonu, ki je bil takrat prvi konzul. Te načrte so potem razstavili na neki pariški razstavi.

Leta 1851 je inženir Gomane spet napravil nov podoben načrt. Komisija francoskih inženjerjev, ki so pregledali ta načrt, se je o njem zelo povoljno izrazila. Predlagali so celo, naj se ta ideja uresniči. Gomanova zamisel je bila, da bi v prelivu naredili trideset umetnih otokov. Te otoke bi pa potem povezali s predorom. Vendar je pa ta zamisel kmalu propadla.

Seveda Angleži niso zaostajali za Francozi. Tako je tudi neki angleški inženir prišel na novo zamisel, kakor skrajšati pot med Francijo in Anglijo. Po njegovem mnenju bi napravili predor, ki bi v glavnem šel samo na stebrih, zabitih v morje. Ta predor bi po njegovih računih stal dve milijarde dinarjev. Po njem bi v 38 minutah lahko prišli iz Francije v Anglijo.

Leta 1861 je angleški inže-

ZGODOVINSKI ROMANI

SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

KRIZARJI

I. in II. zvezek, broš. ... \$3.75

MALI VITEZ

Vezano \$3.25

POTOP

I. in II. zvezek, broš. ... \$3.50

QUO VADIS

I. in II. zvezek, broš. ... \$3.—

ZA KRUHOM

Broširano ... 25c

Z OGNJEM IN MECEM

Mehko vezano \$2.—

(Poštino plačamo mi.)

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street

New York

19
40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI ... POUČNI SPISI ... ZGODOVINA ... ZNANSTVENE RAZPRAVE ... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI ... ITD.

Knjigarni Slovenic Publishing Company
216 W. 18th St., New York

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani s slikami